

Un fort encostipat econòmic

Els països del sud-est asiàtic han patit una forta sotragada en les seves emergents economies. La crisi asiàtica reduirà significativament el seu creixement i alhora afectarà les expectatives inversores i exportadores de moltes empreses d'aquí, que durant aquests últims anys havien apostat pels mercats d'aquests països.

L'Àsia tampoc no és tan lluny, i els seus problemes econòmics tard o d'hora ens acaben afectant. I, si no, que ho demanin als inversors que el 28 d'octubre al matí van ser espectadors privilegiats d'un gran enfonsament de la borsa espanyola. Caiïdes de prop del 14% en un sol matí, que després es van recuperar, seguint la tendència generalitzada que vivien les borses de la resta del món. Raó: preocupació pels efectes que podia tenir el que ja se'n deia la "crisi asiàtica".

Feia tres mesos que les economies del sud-est asiàtic havien començat a passar-ho malament. De primer Tailàndia, després les Filipines, Malàisia, Singapur, Indonèsia, Hong Kong, Corea del Sud... Tots ells sofrien atacs especulatius contra la moneda respectiva i grans caigudes en els mercats borsaris. Economies que fins llavors havien ocupat els primers llocs en els rànquings de països més competitiu, davant fins i tot

dels Estats Units i el Canadà, ara se sumien en una forta crisi financera. Es va començar a posar en dubte el ràpid creixement que havien experimentat aquests països des de final dels anys 80.

Es el cas d'unes economies que han basat el creixement en un greu endeutament de les institucions financeres que, durant anys i de forma irresponsable, havien ajudat a mantenir empreses i fàbriques ineficaces a través de crèdits que s'havien de tornar al cap de poc temps, molts d'ells en mans dels bancs japonesos. Una política que ha donat per resultat una muntanya de deute incobrable que ha ofegat bancs i institucions financeres, molts dels quals han hagut de tancar. A tot això, cal afegir-hi l'encariment progressiu que havia experimentat la moneda d'alguns d'aquests països, vinculada al dòlar, i l'efecte negatiu que havia provocat aquest fet sobre la seva economia: una pèrdua de competitivitat en les exportacions, principal mo-

tor del seu creixement econòmic. Just en uns moments en què alguns altres països de la zona, com el Vietnam, aconseguen d'atreure les inversions estrangeres gràcies a una mà d'obra més barata. Són peces diferents que ajuden a explicar per què unes economies aparentment tan sòlides ara fan fallida.

Han calgut diversos plans multimilionaris d'assistència financera, procedents del Fons Monetari Internacional, a països com Tailàndia (17.000 milions de dòlars), Indonèsia (40.000 milions de dòlars) i Corea del Sud (57.000 milions de dòlars) perquè aquests poguessin plantar cara als deutes més immediats, en canvi del compromís dels governs d'engegar reformes per sanejar el sistema econòmic i financer. Però la magnitud del problema no ha necessitat només ajut internacional, també s'ha demanat la col·laboració de la població. Els ciutadans de Corea del Sud i de Tailàndia han respost a la necessitat d'aconseguir recursos per pagar

els deutes del país venent-se les joies d'or. A Indonèsia la campanya "estimo la rúpia" ha portat els ciutadans a vendre dòlars a canvi de rúpies, la moneda d'Indonèsia, per afavorir la recuperació de la divisa. I és que tota iniciativa és poca quan cal respondre de deutes exteriors com el d'Indonèsia, de gairebé 200.000 milions de dòlars segons la banca internacional.

El mal ja és fet i ara cal veure com afectaran, els desequilibris viscuts al sud-est asiàtic, l'economia mundial i la de casa nostra. "Hi ha molts projectes d'inversió parats, en infraestructures, en adquisició de béns. Som a l'expectativa: esperar i veure si es recuperen les divises. Encara és difícil de fer una lectura del que passarà, però segurament que durant un parell d'anys s'aturarà el creixement d'aquests països", segons Domènec Mas Ferrer, agregat comercial del COPCA (Consorci de Promoció Comercial de Catalunya) a Singapur. I l'aturada del creixement d'aquests països afectarà evidentment economies com l'espanyola i la catalana, que tenen a l'Àsia la tercera destinació de les exportacions, amb gairebé un 8% del total. De fet, els últims estudis insinuen una reducció de dues dècimes en el creixement de la economia espanyola per causa de la crisi asiàtica, un efecte que s'incrementarà en el cas dels Estats Units, que hi tenen més interessos comercials. En el cas espanyol i català, durant el 1997 les exportacions d'algunes empreses a aquells països ja s'han reduït, i entre els sectors més perjudicats hi ha els que exporten productes destinats al consum directe de la població asiàtica, tals com perfums, cosmètics, calçat i productes de pell. "La capacitat adquisitiva de la gent d'aquells països s'ha reduït molt amb la caiguda de la moneda i, per tant, si han de deixar de comprar productes, seran els de luxe". És el que ha passat a Ferran Tordera, mànager d'exportacions de l'empresa de cosmètica Germaine de Capuccini, d'Alcoi, que l'any passat va veure reduïdes un 12% les vendes a l'Àsia.

Els empresaris tampoc no oculten la seva preocupació perquè una

millora de la competitivitat dels països asiàtics, ara amb monedes més febles, no porti una allau de productes asiàtics més barats als mercats europeus i perjudiqui les empreses que fabriquen a Europa. Per Marc Garreta, agregat comercial del COPCA a Hong Kong, aquests efectes s'han de relativitzar: "Indonèsia ha tingut devaluacions d'un 60% i fins i tot més; per tant els seus productes haurien de ser un 60% més barats. No és tan senzill, en realitat, perquè, moltes de les primeres matèries que compren les empreses asiàtiques, les paguen amb dòlars que se'ls han encarat, cosa que repercuteix en els seus costos. Això no vol dir que alguns d'aquests països no guanyin

La sotragada dels dracs asiàtics pot afectar economies com la catalana o l'espanyola, que envien a l'Àsia gairebé el 8% del total de les exportacions.

competitivitat, però és que ja en tenien abans".

Si alguns sectors hi sortiran perdent, segurament que uns altres es poden beneficiar mínimament de les sotragades asiàtiques. És el cas de les empreses que destinen a aquells mercats productes intermedis que les empreses asiàtiques necessiten per fabricar productes ja totalment acabats que després exporten fora del seu mercat. És el cas de l'empresa Furas, de Piera, a l'Anoia, que ven connexions per a electrodomèstics als fabricants asiàtics. "Si aconseguim d'oferir productes a les empreses exportadores d'aquesta zona amb una bona relació preu-qualitat, és possible que, si abans compraven als Estats Units, ara comprin a empre-

ses espanyoles i catalanes, i les nostres exportacions poden créixer", comenta Guillem Erola, cap d'exportacions de l'empresa Furas.

Interrogants sense resposta.

La Xina i Indonèsia són ara les dues grans incògnites que resten obertes en la crisi asiàtica. Les promeses fetes pel govern xinès, que no devaluarà la moneda, el yuan, i no es deixarà arrossegar per la crisi de la regió, no acaben de convèncer els experts. "Esperem sis mesos i si la Xina té dificultats en les seves relacions comercials haurà de devaluar i Hong Kong se'n ressentirà molt. La Xina no pot fer res més, si els

ARXIU / EFE

La 'crisi asiàtica' ha aturat l'aparentment imparable creixement econòmic iniciat a finals de la dècada dels 80. L'irresponsable endeutament de les institucions de crèdit va crear una bombolla financera que va esclatar a finals de l'any passat.

seus competidors de la zona venen d'un 30% a un 50% més barat", segons Domènec Mas Ferrer. Assetjada per problemes sobretot polítics, però també econòmics, Indonèsia és l'altre gran focus d'atenció. Ja s'han començat a aixecar les primeres veus demanant al govern indonesi que garanteixi els pagaments de les empreses del país, car els bancs europeus han deixat d'acceptar cartes de crèdit de bancs indonesis perquè no confien que aquests bancs se'n vulguin fer càrrec. El temor que la inestabilitat d'aquest país no s'agreugi i perjudiqui encara més la resta d'economies de la regió resta latent.

Bàrbara Amorós